

[P. N. Petersen (Røje).]

havde Betingelser for at forenkle og billiggøre Administrationen for hver enkelt af de paagældende Baner. Og saa skulde netop denne 20-aarige Periode blive en Krisetid for samtlige danske Privatbaner og derfor ogsaa for de sydfynske Baner. Biltrafikken har netop i denne Periode været Genstand for en Udvikling, som ingen for 20 Aar siden kunde have nogen begrundet Forventning om, og derved er der paaført Banerne en Konkurrence, som de i de allerfleste Tilfælde slet ikke kunde holde til. Banerne værgede sig saa godt, de kunde, ved Fastsættelse af Takster, Udbringelse af Varer og paa anden Maade, bl. a. ogsaa ved selv at sætte Rutebiler i Gang, men Fordelene derved kunde undertiden være temmelig problematiske. Ogsaa de sydfynske Baner har udfoldet prisværdige Anstrengelser i saa Henseende, men Konkurrencen var for overmægtig.

Det er alene denne for Privatbanerne i Almindelighed saa ulykkelige Udvikling, der er Aarsag til Sydfynske Jernbaners Vanskeligheder, maaske for disse Baners Vedkommende forstærket derved, at Forpagtningsafgifterne til Sidebanerne, hvis gennemgaaende Trafik ifølge Sagens Natur kan være minimal under saadanne Forhold, var uforholdsmæssigt store. Resultatet er da ogsaa blevet, at Selskabet slet ikke har været i Stand til at betale disse Forpagtningsafgifter, ligesom det heller ikke har været i Stand til at betale Renter og Afdrag af de faste Laan, hvorfor et Moratorium var nødvendigt.

Det høje Ministerium for offentlige Arbejder besluttede saa i Aaret 1939 at nedsætte et særligt Udvalg, der fik den Opgave at undersøge hver enkelt Banes Forhold og udarbejde Forslag til en endelig Ordning, og det er Resultatet af dette Udvalgs Arbejde, vi ser i det foreliggende Lovforslag om Statens Overtagelse af Odense—Svendborg Jernbane.

Efter min Opfattelse blev der i sin Tid begaaet en Fejl, da denne Banestrækning blev anlagt som Privatbane. Der vilde have været mere Anledning til at anlægge den som Statsbane end Strækningen Nyborg—Faaborg, og det er derfor saare naturligt, at Udvalgets Arbejde maatte gaa ud paa at gøre denne Fejl god igen. Før Krigen var Banerne ved at komme i Mis-kredit som Følge af de Forhold, jeg har søgt at give en Antydning af, men jeg tror nok, at de Tilstande, hvorunder vi nu lever, har belært en og anden om, at der skal yderst vægtige Grunde til at ned-

lægge en Bane, der er i Drift. Banestrækningen Odense—Svendborg er ganske simpelt uundværlig; den danner ikke alene Forbindelsen mellem to af Landets betydeligste Byer, men den tager praktisk talt hele den gennemgaaende Trafik til Langeland, Ærø, Taasinge og de andre omkringliggende Øer. Derfor er det en lykkelig Udgang af den store fynske Jernbanekrise, naar Statsbanerne benytter Lejligheden til at sikre sig denne vigtige Trafikaare. Jeg savner Forudsætninger for at bedømme, om 5 Mill. Kr. er en passende Pris for Overtagelsen af Banen, men jeg kan vanskeligt frigøre mig for Indtrykket af, at det er meget billigt, naar jeg tænker paa alle de værdifulde Bygninger og Grunde, som Staten derved kommer i Besiddelse af. Det bøder dog noget paa Forholdet for Banens Vedkommende, at Staten samtidig vil give Afkald paa Tilbagebetaling af Moderniseringslaanet af 1931, hvis Restgæld ved Maanedens Udløb er opgjort til 865 000 Kr.

Det, der navnlig er glædeligt ved den foreslaaede Ordning, er den Omstændighed, at Kreditorerne faar Dækning for deres Tilgodehavender. Jeg tænker i denne Forbindelse navnlig paa Tjenestemændene og Pensionisterne. Det er nemlig beklageligt, at den anstrengte Økonomi har bevirket, at der ikke er foretaget de fornødne Henlæggelser til Pensionsfonden, der pr. 31. Marts i Aar kun vil udgøre ca. 62 500 Kr., hvilket er et Beløb, der for et Foretagende som dette i Virkeligheden er ganske uden Betydning. En forsvarlig Ordning af Forholdene maa nødvendigvis forudsætte, at der tilvejebringes en Pensionsfond af antagelig Størrelse, og dette er lykkedes ved den foreslaaede Overenskomst, der er bilagt som Nr. 2 til det foreliggende Lovforslag; Pensionsordningen fastlægges i Bilagets Punkt 8. I øvrigt finder jeg ikke Anledning til at fordybe mig i Enkeltheder, da ærede Medlemmer selv har Adgang til at undersøge de Bilag, der følger med Forslaget, ligesom den højtærede Minister for offentlige Arbejder i sin Fremsettelsestale her i Tinget har givet en udmærket Redegørelse for Betydeligheden af Forslaget.

Inden for mit Parti har det foreliggende Lovforslag givet Anledning til Spørgsmaalet om, hvorvidt det kunde faa Konsekvenser for andre private Baner af tilnærmelsesvis samme Betydning som Odense—Svendborg-Banen, eller om saadanne Eventualiteter skal indgaa i en samlet Overvejelse af hele vort Trafikvæsen. Jeg tillader mig at forespørge den højtærede Minister, om der er Mulighed for at drøfte disse Synspunkter